

Центар за обуку на Машинском факултету у Нишу

КОНКРЕТНА ПОНУДА ПРИВРЕДИ

У Центру је успостављена организација рада која углавном задовољава потребе официра и као крајњи циљ пружа кандидатима специфична знања и вештине, припрема их за рад у конкретном радном окружењу и обезбеђује им наставак каријере у рангу високообразованог кадра

Менаџер Центра за обуку у Нишу проф. др Мирослав Трајановић

Недавно је у Центру за обуку Ниш започела преквалификација групе од сто официра Војске Србије и Црне Горе за цивилна занимања како би што успешније наставили професионалну каријеру у цивилном сектору. Обука се изводи на Машинском факултету у Нишу, коме су, у конкуренцији са осталим нишким факултетима, одговорни посао организовања преквалификације поверили Министарство одбране Србије и Црне Горе и Министарства иностраних послова Краљевине Холандије, које и финансира овај пројекат. Стручњаци са Машинског факултета су озбиљно прионули на посао и веома брзо обезбедили људске, материјалне и просторне ресурсе потребне

за успешно организовање курса, те сачинили програме преквалификације који ће олакшати запошљавање официра и њихов прелазак из војне у цивилну службу. Они су при том успоставили сарадњу и са другим организацијама које су укључене у процес реорганизације Војске Србије и Црне Горе, као што су Национална служба за запошљавање, Министарство рада, запошљавања и социјалне политике, Центар за обуку Београд, Унија послодаваца, привредне коморе и представници медија и невладиних организација.

У самом Центру успостављена је организација рада која углавном задовољава потребе официра, а као крајњи циљ пружа кандидатима специфична знања и вештине, припрема их за рад у конкретном радном окружењу и обезбеђује им наставак каријере у рангу високообразованог кадра.

Центар за обуку Ниш
Програм ПРИСМА
Машински факултет Ниш

■ АДАПТИБИЛНИ ПРОГРАМ ОБУКЕ

– Нисмо желели да измишљамо топлу воду – каже менаџер Центра за обуку Ниш др Мирослав Трајановић – већ смо питали привреду, не да ли вам треба официр, него шта вама треба, и таква профил ћемо школовати. Током разговора са привредницима сазнали смо шта тренутно недостаје на тржишту радне снаге.

Тако је у једном активном процесу настао програм у Центру Ниш, који поред саме обуке садржи и низ других делатности, као што су саветовања, менторство, промоције, повезивање са пословним светом и помоћ у стварању организације обучених официра. Програм обуке траје 65 радних дана, а прве три радне недеље намењене су за основни ниво обучавања из области информационих технологија, наредних девет за обуку из изабраних специјалности, док је пет дана предвиђено за стручне екскурзије и одбрану стручног пројекта. Програм обуке обухвата и наставу из области правно-економског пословања и курс енглеског језика. У првом циклусу обуке по групама се изучавају програми специјалности индустријског менаџмента (организација рада и пословања; планирање и управљање производњом, набавком, залихама, материјално-робним токовима; управљање пројектима, квалитетом и одржавањем), рачунарски подржаног пројектовања производа (коришћење савремених рачунарских програма за пројектовање и информатичку обраду техничко-технолошке документације), енергетске ефикасности (контрола коришћења енергије и управљање енергетским ресурсима ради повећања њиховог искоришћења), управљања аспектима животне средине (подстицање, оспособљавање и овладавање вештинама и техникама менаџмента животне средине) и информационих система (пројектовање и одржавање апликација, база података и рачунарских мрежа; пројектовање, имплементација и одржавање информационих система; Интернет сервиси). Важно је знати да се на Машинском факултету у Нишу проводе иновативни и адаптивни програми, који су креирани у зависности од жеља тржишта и афинитета полазника. Они се први пут појављују у нашој земљи и представљају велики изазов за све учеснике у процесу наставе.

Програми у нишком Центру за обуку брзо се прилагођавају према жељама полазника преквалификације, о чему сведочи и један скорашњи пример. Наиме, 12 официра је изјавило

РЕШЕЊЕ ЗА ВИШАК ВОЈНОГ КАДРА

Лик успешног менаџера: Золтан Дани

ЧОВЕК ЗВАНИ УСПЕХ

Скореновац, месташце поред Ковина. Мирис и боје јесени. Све је равно и право, најчешћа слика благородног Баната. Чак се и Дунав примирио у свом захукталом току. Људи окренути благородним пољима и занату, мирни, ведри, честити домаћини. Њихов добри комшија је наш стари познаник: Золтан Дани, пуковник у пензији, чувени ракеташ и медијски најпознатији ратни командант, који је, како ће се дуго причати у народу, оборио летеће чудо "невидљиви" бомбардер F-117A.

Нећемо више о рату и времену прошлом, било – не поновило се. Хајде да видимо од чега се живи. А ради се лепо и живи пристојно, биће још боље, уверава нас наш домаћин. У првој генерацији школовања бивших официра на београдском Факултету организационих наука стекао је звање менаџера продаје. Уз природни дар, огромну радну енергију, неуништиви оптимизам и подршку породице кренуо је у свој посао. За почетак је адаптирао део куће у малу радионицу за производњу кора, пецива, колача и торти. Купио је ваљак за сушење кора, а мешалицу за тесто сам је направио и уштедео неколико хиљада евра. Добар глас далеко се чује, а брзо се прочуло по јужном Банату да су Данијеве коре без премца! Поручу-

бине се унапред заказују, квалитет и време испоруке су светиња. Потражња за његовим производима увелико надмашује капацитете.

Он је менаџер, али не устручава се да засуче рукаве, па с радницима меси тесто, мери, суши, пакује, довози, одвози... Радно време не постоји. Али Дани не би био то што јесте када не би размишљао "сто на сат". Сеоски туризам је једна од његових мета. Ове године је остварио више од 800 ноћења. Гости су били одушевљени, поготово странци. И планира даље, подизање кампа на свом имању, доградњу куће за смештај гостију. И занимљиве програме за намернике: приказ сеоске производње слаткиша, пецарошке акције (Дунав је на пушकोмет), обилазак атрактивних локација по Банату... Као велики поклоник бициклизма, осмислио је циклотуризам за љубитеље двоточкаша који би уживали у гостопримству домаћина, ђаконијама са трпезе, изазовној природи и, наравно, вожњи питомом равницом.

Сви који га добро познају тврде да је привилегија бити његов пријатељ, уживање је ако вас гости, лепо је дружити се с њим. Такав је и у послу, до краја поштен, пун идеја и акције. О Золтану, легендарном команданту и пословном човеку се доста зна, али откривамо пикантерију из његовог породичног живота. Његов отац Ђерђ је својевремено био један од најцељенијих модних креатора у Шведској, имао је... шта није? Средњовековни замак препун гламура, на пример. Наравно, звао је сина да наследи посао и живот из снова, али Золтан се захвалио рођеном оцу и наставио официрску каријеру. Часно до пензије, а тек онда постао је пословни човек. ■

Б. К.

Ненад Бојовић, власник предузећа "Хипертек"

ОД ПИЛОТА ДО БИЗНИСМЕНА

Своју војну каријеру мајор Ненад Бојовић завршио је као пилот у 119. хеликоптерском пуку, на дужности помоћника команданта ескадриле. Септембра 2004. године укључио се у пројекат Присма и у оквиру њега завршио преквалификацију на Факултету организационих наука у Београду.

– Тражио сам нов изазов у области која неће бити слична са оним што сам до тада радио – каже Бојовић – Присма се појавила као могућност да стекнем нова знања и одлучио сам да приграбим шансу.

Школовање је трајало четири месеци, а Бојовићу је у памћењу посебно остао другачији начин презентације градива у односу на војно школство. Он је урадио специјалистички рад на тему "Системи хлађења и соларне енергије", при чему се трудио да примени новостечена знања и да пројекат буде у функцији остваривања тих замисли у пракси.

– Елементи рада у Војсци попут организације рада, дисциплине, контроле и многих других компатибилни су са правилима

која владају у бизнису – тврди Ненад.

Убрзо после завршене преквалификације Ненад Бојовић оснива фирму "Хипертек" која се бави малопродајом расхладних уређаја и беле технике. За кратко време предузеће је разгранало посао и данас у фирми ради 15 људи који остварују годишњи промет од преко милион евра. Просек плата у Бојовићевом предузећу је 18.000 динара. За сада фирма ради у Нишу, али планови за проширење на градове у окружењу већ постоје. Бојовић све више размишља и о електронској трговини а прва сазнања о том начину пословања стекао је на курсу Присме због чега искрено призаја:

– Ни сам нисам био свестан док сам слушао предавања на ФОН-у да ће ми то убрзо требати на новом послу. Зато сам захвалан професорима и организаторима што су ми омогућили да то научим јер самостално би ишло много теже. На тај начин су ме поштедели сувишних грешака и учења на сопственим грешкама. Топло препоручујем мојим колегама официрима, који одлуче да се баве сопственим бизнисом или другим запослењима, да пажљиво саслушају све што им професори презентују. Сигуран сам да ће им се сав труд и напор вратити. Мислим да и мој пример то потврђује. Често смо слушали како се говори да је Америка земља која даје шансу свакоме, а мени се чини да долази време када ће и наша Србија постати земља са шансом за сваког способног човека. ■

З. М.

да би у будућности желело да се бави организацијом производње хране или другим пољопривредним делатностима, попут израде рибњака, паковања јагодичастог воћа... Менаџмент центра је реаговао истог тренутка и довео врхунског стручњака са Пољопривредног факултета у Београду – др Владимира Пешића, који је одржао предавање о “Пољопривреди – изазовима, могућностима и проблемима”. Предавање је побудило велико занимање међу полазницима Центра, тако да се већ размишља о сталном ангажовању професора Пешића, који би почетницима дао још шира знања из области пољопривреде. У следећем циклусу, сигурно, биће и нових измена будући да је примећено да полазници нису заинтересовани, на пример, за загађивање гасовима, док велико занимање показују за уништавање медицинског отпада. Суштина свих измена је у прилагодљивости програма и једном интерактивном односу између организатора и полазника курса. Полазници свакодневно попуњавају анкету у којој оцењују актуелност, квалитет и степен разумевања предавања и показних вежбања. Често се ту нађу и духовити коментари, попут: “Нисмо тражили кишу него свеж ваздух. Хвала”; “Шести и седми час су напорни, у питању је напрезање материјала”; или “Никола је фин дечко, је л’ може мала Весна да држи вежбе”.

■ ПРОЈЕКТИ ЗА ПОСЛОДАВЦЕ

Људи на Машинском факултету у Нишу имају искуство са више од сто почетних и напредних курсева. Предавачи су посебно припремани за рад са официрима и имају развијену мрежу познанстава са руководећим људима из индустрије, што уз савремено опремљен простор за обуку (пет рачунарских учионица са више од 100 савремених рачунара, савремене програмске пакете, стални приступ Интернету и потребну лабораторијску опрему) ствара оптималне услове за рад. У тиму предавача нишког Центра за обуку налазе се 53 професора са четири факултета и може се мирне душе рећи да је репрезентативан, јер се у њему налазе и таква имена као што су врхунски стручњак из области заштите на раду др Драган Цветковић, некадашњи министар науке др Драган Домазет, директор Регионалног центра за енергетску ефикасност Младен Стојиљковић и други. По речима менаџера центра Мирослава Тројановића, од старта је било јасно да предавања *екс катедра* неће дати коначан резултат, због чега се и само че-

Полазник курса за преквалификацију официра потпуковник Славољуб Стојадиновић

КАКО ДО ПОСЛА

Процене говоре да ће добар број официра успети да се запосли после завршетка преквалификације на Машинском факултету у Нишу, и поред чињенице да се тим људима не мења само радно место већ и професија.

“Такви људи су потребни нашој земљи у овом тренутку”, каже менаџер нишког Центра Мирослав Трајановић. Са тим се слаже и један од полазника потпуковник Славољуб Стојадиновић, који је школовање схватио као могућност да вештине и способности из војне организације примени на неки нови начин. “У мом летачком позиву”, говори Славољуб, “био је важан распоред пажње, а сада сазнајем да је распоред пажње важан и у индустријском менаџменту, који је иначе сличан неким војним организационим нормама”. После завршетка курса преквалификације, потпуковник Стојадиновић планира да крене у пројекат оснивања спортског клуба, у коме ће се људи рекреативно и професионално бавити мини голфом.

твртина наставе заснива на предавањима и раду у креативним радионицама, док се три четвртине програма реализује на показним вежбањима, током студијских посета предузећима и организацијама и самосталним радом на специјалистичком пројекту са стручним праћењем.

– Све ово је ново искуство и за нас – каже др Драган Домазет – где и ми учимо како треба учити полазнике наставе, јер постоје ту и специфичности због којих се трудимо да обезбедимо што више практичног рада, добра предавања, вежбе и пројекте.

Израда специјалистичког пројекта је веома важна за почетак нове каријере официра, јер представља радни задатак из стварног радног окружења, омогућава стицање знања решавањем реалних проблема и приказује послодавцу нове способности и вештине кандидата. Пројекти нису из имажинарне сфере, већ се везују за практичне проблеме постојећих фирми или стварне жеље полазника курса, који су решени да започну своје послове на основу сопствене пословне идеје. Тако је, на пример, један од полазника наследио садашњу радњу, што је и разлог да у свом пројекту осмисли стварање врхунске трговине содом и дистрибутивну продају. С друге стране, пуковник

Зоран Чапак жели да у Београду отвори фирму за израду мултимедијалних презентација, због чега у оквиру свог рода овлада технологијама за израду дигиталних мултимедијалних презентација. У исто време група полазника, под менторским вођством др Драгана Домазета, обишла је фабрику кекса у Нишу, снимила њен рад и добила задатак да предложи измене и корекције како би фабрика успешније пословала. Специјалистички пројекат се, иначе, по правилу изводи под менторством стручњака из Центра за обуку или организација које утврђују задатак. Наиме, Центар већ има на десетине фирми – потенцијалних партнера, а међу њима су и предузећа попут “Хебе”, “Пакома”, “Дрвопромета”, “Калцинија”, “Графике – Галеп”, ЈКП “Медијане”, и других. Партнерска предузећа су тражила израду стручних пројеката који ће идентификовати проблеме и слабости, понудити могућа решења, приказати величину уштеде и добити и унапредити пословне активности у целини. Нека од њих су се већ изјаснила да ће после завршетка преквалификације запослити неке од полазника, попут предузећа “Дрвопромет”, које жели да запосли организатора производње паркета и човека који ће организовати продају у Војводини. ■

Зоран МИЛАДИНОВИЋ